

**Hrvatska regulatorna agencija
za mrežne djelatnosti
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10 110 Zagreb**

Zagreb, 18.07.2014. godine

PREDMET: Javna rasprava – Test tri mjerila na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike

Poštovani,

budući da je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) dana 11. lipnja 2014. godine objavila javnu raspravu o prijedlogu odluke u postupku provođenja Test tri mjerila na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike, Amis Telekom d.o.o. (AT) u nastavku dostavlja svoje komentare:

AT ističe kako ne podržava HAKOM-ov prijedlog ukidanja svih regulatornih obveza HT-u i Iskonu, a koje su mu, kao operatoru sa značajnom tržišnom snagom na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike, bile određene odlukom HAKOM-a od dana 20. srpnja 2011. godine, klasa: UP/I-344-01/11-07/04, urbroj: 376-11-11-5

AT predlaže da HAKOM donese privremeno rješenje kojim će odrediti zadržavanje svih prethodno određenih regulatornih obveza HT-u i Iskonu, te da provede Test tri mjerila na način da zajedno promatra podatke Hrvatskog Telekom, Iskon Interneta i Optima Telekom.

Naime, HAKOM je dana 03. srpnja 2014. godine donio Privremeno rješenje kojim je Optima Telekom proglasio operatorom sa značajnom tržišnom snagom na na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike, te na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu. U obrazloženju Privremenog rješenja HAKOM smatra da su stečeni uvjeti u kojima je Optimu, zajedno s HT-om i Iskonom, potrebno promatrati kao poduzetnike u vladajućem položaju, a njihove postupke je potrebno promatrati u svjetlu njihove dodatne odgovornosti upravo zbog takvog položaja moći. Politika upravljanja cijenama operatora u vladajućem položaju je ograničena na način da istom ne smiju zloupotrebjavati svoj položaj moći, odnosno svojim ponašanjem ne smiju narušavati tržišno natjecanje i ugrožavati ostale konkurente na tržištu. Nesporno je da su dopuštanjem uvjetne koncentracije HT-a i Optime od strane AZTN-a te dovršetkom postupka predstečajne nagodbe i preuzimanjem upravljačkih prava stvoreni uvjeti za njihovo sinkronizirano djelovanje na predmetnim tržištima.

HAKOM mora uzeti u obzir da spajanjem HT-a, Iskona i Optime dolazi do promjene tržišnih udjela po broju minuta ostvarenih od strane privatnih i poslovnih korisnika u mjesnom i/ili međumjesnom prometu. Nažalost, u podacima dostupnim u okviru teksta dokumenta Test tri mjerila, nije vidljivo koliki tržišni udio ostvaruje Optima Telekom, no moguće je iskoristiti podatke o tržišnim udjelima iz

dokumenta Analize tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji, koji govore da HT, Iskon i Optima ostvaruju tržišni udjel od 82,23% (HT: 66,40%, Iskon: 5,96%, Optima: 9,87%).

Zabrinjavajući je podatak prikazan i na slici 1. u dokumentu Testa tri mjerila, gdje je vidljivo kako je HT-ov i Iskonov tržišni udjel po broju minuta praktički nepromijenjen u promatrane tri godine, od 2011. do 2013. godine. Zaključak je potpuno jasan, ukoliko vladajući položaj HT-a i Iskona na predmetnom tržištu nije promijenjen, ukidanje regulatornih obveza, koje je HAKOM odredio prilikom analize predmetnog tržišta u 2011. godini, nikako ne može biti opravdano.

Podatke treba promatrati u svjetlu činjenice da je Optima Telekom zasigurno najveći alternativni operator po broju ostvarenih minuta na predmetnom tržištu, a što potvrđuje i Optima u svom konsolidiranom izvješću za 1. kvartal 2014. godine gdje je navedena brojka od 210.619 govornih kanala. Isto tako, od ukupnog prihoda za 1. kvartal 2014. godine koji iznosi 113 mil. kn, na prihod od govornih usluga otpada 53,8 mil. kn.

Sve navedeno je osobito zabrinjavajuće ukoliko se promatra u odnosu na rast WLR korisnika, a kojim rastom HAKOM pokušava opravdati ukidanje regulatornih obveza HT-u i Iskonu. Naime, potpuno je opravdano pretpostaviti kako je na rast WLR korisnika najviše utjecala upravo Optima Telekom. Iz podataka koje je HT dostavio kao potraživanje od Optime u postupku predstečajne nagodbe vidljivo je kako je Optima na 30.06.2013. godine imala 44.584 WLR privatnih korisnika, a iz javno dostupnih HT-ovih operativnih statistika u istom razdoblju je vidljiv ukupan broj od 90.000 WLR privatnih korisnika, što znači da polovica ukupnog broja WLR privatnih korisnika otpada na maloprodajne korisnike Optima Telekoma.

Ukoliko bi se HT-u i Iskonu ukinule regulatorne obveze, te posljedično tome iste ne bi bile niti primjenjive na Optima Telekom, jasno je kako u tom slučaju sva tri operatora mogu spustiti maloprodajne cijene bez obzira na postojanje veleprodajne ponude usluge odabira i predodabira operatora, te na taj način učiniti neisplativim ulazak na tržište novih operatora ili neisplativim daljnji opstanak na tržištu s obzirom da bi se takvim postupanjem preostale operatore natjeralo na spuštanje maloprodajnih cijena na razinu kojom se ne pokrivaju nenadoknadivi troškovi. Takav slučaj smatra se strukturnom zaprekom ulaska na tržište.

Također, HAKOM-ovi javno objavljeni tržišni pokazatelji za telefonsku uslugu u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži jasno prikazuju kako je HT-ov tržišni udjel porastao u periodu od ožujka 2012. godine do ožujka 2014. godine, a što je dodatni pokazatelj kako struktura tržišta ne teži razvoju djelotvornog tržišnog natjecanja unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.